

Frafall i videregående opplæring innenfor Helse- og sosialfag: Betydningen av elevers framtidsmål, motivasjon og opplevelse av mening

I Norge har alle en lovfestet rett til videregående opplæring. 95 prosent av årskullene starter i videregående opplæring etter endt grunnskole, men gjennomføringsprosent er lav. Til tross for muligheten til å gjøre omvalg oppnådde ikke 25 prosent av de som startet i videregående opplæring i 2000 vitnemål eller fag- eller svennebrev (SSB). Frafallet er størst i yrkesfaglige retninger. Behovet for arbeidskraft, blant annet innenfor eldreomsorgen, kommer til å bli prekær i årene fremover dersom flere ikke gjennomfører videregående opplæring innenfor helse- og sosialfag. Formålet med dette prosjektet er å få større innsikt i hvordan elevers mål og ønsker for fremtiden kan påvirke hvordan de opplever opplæringen i videregående skole og videre hvilken betydning dette kan ha for om de fortsetter eller slutter.

Problemformuleringer

Gjennom empiriske studier vil jeg innhente informasjon om elevers mål og ønsker for fremtiden og ulike former for motivasjon som påvirker deres utdanningsvalg. Videre vil jeg se på hvilken betydning mål og motivasjon har for elevers opplevelse av opplæringen og deres videre utdanningsvalg.

Elevers opplevelse av opplæringen knyttes til pedagogiske prinsipper som peker seg ut gjennom de ulike grunnlagsdokumentene til reformen Kunnskapsløftet. Det fremheves at utdanningen skal være meningsfull, relevant og tilpasset den enkelte elevs forutsetninger, interesser og nivå. I tillegg vektlegges elevmedvirkning og at utdanningen skal settes inn i en kontekst av helhet og sammenheng. Videre undersøkes sammenhengen mellom mål, motivasjon og videre utdanningsløp, det siste kategorisert som ”fortsetter på påbegynt utdanningsløp, foretar et omvalg eller slutter” i videregående skole. Overordnet problemstilling for prosjektet er:

Hvilken betydning har elevers framtidsmål og motivasjon, samt deres opplevelse av opplæringen, for om de fortsetter eller slutter i videregående opplæring?

Som teoretisk fundament for hele prosjektet er Self-Determination Theory sentral (Deci og Ryan).

Avhandlingen vil bestå av fire artikler med følgende fokus:

1. *Valideringsartikkel av ” The Aspiration Index”*
2. *Hvilken sammenheng er det mellom elevers livsmål, motivasjon og deres opplevelse av opplæringen i videregående skole?*
3. *Hvilken sammenheng er det mellom elevers livsmål og deres vedholdenhet i videregående skole?*
4. *Fra amotivasjon til indre motivasjon, elevers vendepunkt i videregående skole.*

Utvalg/ metode/ analyse

Utvalget i dette prosjektet er alle VG1 elever på Helse- og sosialfag i Sør-Trøndelag fylke studieåret 2009/2010. Metodisk tilnærmingen er ”mixed methods”. 474 elever har besvart et spørreskjema (92 %). Dybdeintervju er gjennomført med seks byelever og seks distriktselever innenfor kategoriene ”fortsetter, omvalg og sluttet”. I tillegg er det innhentet registerdata fra Sør-Trøndelag fylke med opplysninger om hvordan det har gått med de 474 elevene det første halvannet år i videregående skole. Analytisk tilnærming er hypotesetesting av det kvantitative datamaterialet ved hjelp av strukturelle lignings modeller (SEM), og koding og kategorisering av dybdeintervjuene med fokus på elevers erfaringer.

The drop-out rate in upper secondary school within the Programme for Health- and Social Care: The impact of Students` life goals, their motivation and the experience of meaningful education

The Norwegian education system provides a statutory right to a minimum of three years of upper secondary education. About 97 % of a cohort enter upper secondary education directly from lower secondary education, but the completion rate is low. Despite the possibility of course changes, 25 % of the students who started upper secondary education in 2000, did not complete a certificate for upper secondary education, craft certificate or journeyman`s certificate (SSB). The drop-out rate is highest in vocational education and training programmes (VET). The need for trained staff in the welfare services, especially in regards to the care of the aged, will be precarious in the coming years unless more students complete the education within the Programme for Health and Social Care.

The purpose of this project is to gain better insight into how the students` life goals and future aspirations can have an impact on their motivation for education and the experience of the overall educational situation, both in regards to the course content and the general learning situation, as well as, their further choices for continuing their education.

Thesis questions

Through empirical studies, data about students` life goals and different types of motivation may influencing educational choices will be collected. Further data about students` experiences of the course content and the training within the Programme will be explored. The students` experience of the training will be investigated in light of the pedagogical principles as specified in the various basic documents in the Knowledge Promotion Reform in Norway. These documents emphasize that education must be meaningful, relevant and adapted to the individual`s abilities and interests. In addition, emphasis is placed on pupil participation and education characterized according to relevance and integration.

The project will also investigate the relationship between the aspirations, motivation and students` choices for continuing their education, (i.e. will they complete the started Educational Programme, will they change course, or will they not continue with their education, i.e. ceased studies altogether). The central question for the project is:

What impact does the students` life goals and motivation, including their overall experience of the education received; have on their decision to continue their education?

As a theoretical framework for the project, Self-Determination Theory is essential (Deci and Ryan).

The thesis consists of four articles with the following focus:

1. The Aspiration Index among Health Care Students in Upper Secondary School in Norway
2. How do life goals and motivation influence their experience of meaningful education in upper secondary school?
3. How do Students` life goals and aspirations influence their persistence in upper secondary school?
4. From amotivation to intrinsic motivation, students` turning-point in upper secondary school.

Sample/Methods/Analyzes

The participants in this study are first-year students in a vocational Programme for Health and Social Care in one county in central Norway. The methodological approach is "mixed methods". 474 students have answered a questionnaire (92 %). In-depth- interviews are being conducted with six students from the city and six students from the countryside within the categories "continue, course change and ceased studies". In addition, registered data from Sør-Trøndelag County Authority with information about the progress of the 474 students the first one and a half year in upper secondary school is procured. The Analytical approach is analysis of the quantitative data with Structural Equation Modeling (SEM) to test the hypothesis, and coding and categorizing of the in-depth- interview with focus on the students' life experiences.